

Los integrantes del equipo español posan tras la victoria ante Gran Bretaña. :: EFE

Alicante opta a ser la sede de cuartos de la Davis

España actuará como local ante Alemania en la siguiente ronda

Albert Ramos derrota a Norrie en un durísimo encuentro y coloca el 3-1 definitivo ante Gran Bretaña en el debut de Bruguera como capitán

:: J. BALLESTEROS/M. R.

MARBELLA. España ha dado un primer paso en su camino hacia la sexta ensaladera. El debut de Sergi Bruguera como capitán de Davis no ha podido ser más positivo. Acertó de pleno con la pareja de dobles (Bautista-Carreño) y encontró en Albert Ramos al bastión imbatible. El equipo nacional se ha impuesto por 3-1 a Gran Bretaña en la primera eliminatoria de Copa Davis, disputada en la siempre talismán tierra de Marbella. Ahora, toca recibir también como local a Alemania. La Comunidad -en concreto la plaza de toros de Alicante- y Baleares optan a ser la sede. Organizar el evento cuesta en torno a un millón de euros (Marbella ha pagado 400.000 euros de canon y el resto en el montaje) y sería necesario el apoyo institucional.

España logró ayer el pase a cuartos de la Davis al eliminara Inglaterra (3-1) tras el triunfo en cuatro sets de Ramos: 7-6 (7-4), 2-6, 7-6 (7-4) y 6-2. En el partido más duro y largo de la serie, el español volvió a mostrar su enorme estado de forma y su solvencia ante situaciones delicadas. No flaqueó Cameron Norrie, que no pudo repetir la machada cuando remontó un 2-0 a Bautista.

Espectacular fue el primero de los sets. Por el inicio arrollador de Ramos, por la remontada de Norrie y por el derroche incansable de ambos tenistas hasta el 'tie-break' final con el que se impuso el español. La capacidad de meterse en el duelo del británico fue meritoria, pues Ramos ganaba 4-0 y, con 5-2 en el marcador, tuvo el español dos bolas de set. Pero Norrie lo alargaría has-

ta la hora y 15 minutos tras devolver los cuatro breaks que había sufrido a manos del español. En el 'tie-break', Albert rompió nuevamente dos veces el servicios a Gran Bretaña y se amarró el primer set (7-4).

El segundo set no tuvo historia porque el joven británico le impuso a Ramos un ritmo brutal con el que logró un 2-6. Como si de un 'déjà vu' se tratase, la tercera manga se convirtió en un nuevo choque de trenes. En el que Ramos y Norrie necesitaron una hora y 16 minutos para solventarlo. Nuevamente, en el 'tie-break' y tras devolverse los 'breaks' mutuamente en un parcial intenso y con alguna que otra protesta. De nuevo sería el español el más fino en la muerte súbita.

Esta nueva muestra de fuerza del español sería ya demasiado para Norrie que, hasta el tercer set, venía mostrando una garra y una firme respuesta a cada uno de los golpes ganadores que ofrecía Ramos. Pero se descompuso en el cuarto y el tenista de Maratón sacó su tercer set de forma holgada (6-2). Con un espectacular juego en blanco cerraba Ramos el partido y la eliminatoria.

La Liga de escala i corda se aprieta con el triunfo de Soro III y Santi (60-40)

PILOTA

Pere Roc II pierde en casa merced a la gran actuación del mitger de Finestrat y el torneo de raspall continúa hoy en el trinquet de Xeraco

:: M. RODRÍGUEZ

VALENCIA. Pere Roc II perdió en casa. Eso es noticia. Rodrigo no suele perdonar en el trinquet de Benidorm. Conoce cada recoveco de la cancha alicantina y hace sufrir a sus rivales. Pero ayer le tocaba lidiar con Santi, amigo y tantas veces compañero de entrenamientos. Natural de Finestrat, también está acostumbrado a la cancha y elevó el nivel con respecto a la primera partida de la Liga. Su enorme actuación junto la de un igualmente notable Soro III labró una victoria (60-40) que deja al trío de Genoves II, Félix y Monrabal como único equipo del torneo de escala i corda sin puntuar después de dos partidas disputadas.

La victoria de Soro III y Santi, sin embargo, disipa un poco el panorama para el trío. La temperatura que parecía desatarse después del 60-30 del viernes se queda en chubascos. La clasificación está apretada, lo que refleja la igualdad que

se presuponia desde que se presentó el torneo. Solo Puchol II y Nacho, con dos victorias y seis puntos, parecen tener encarrilado, casi asegurado, su pase a semifinales. Los otros cinco equipos -cuatro con tres puntos y el de Genoves II con cero- tienen casi las mismas posibilidades de estar en las eliminatorias y de quedarse fuera.

La competición continúa el miércoles en Guadassuar. Si Puchol II y Nacho vuelven a salir victoriosos, su pase de ronda será un hecho con dos partidas todavía por disputar. La Liga de raspall, en cambio, inicia hoy la hipotética segunda jornada. Será en el trinquet de Xeraco a las 18.30 horas. Molotó, Toner IV y Lorja, que ganaron la primera partida, se miden a Matrahí, Seve y Raúl, que perdieron pero rescataron un punto. El torneo seguirá el viernes en Genoves.

LIGA ESCALAI CORDA

Próximas partidas
Puchol II-Françes
Pere Roc II-Genoves II
Soro III-Haric

Clasificación tras la segunda partida	Mércoles (Guadassuar)		Domingo (Murís)		Domingo (Guarnís)	
	Pt	Pt	Pt	Pt	Pt	Pt
1. Puchol II, Nacho	6	2	0	120	60	
2. Françes, Javi, Bueno	3	1	1	105	80	
3. Pere Roc II, Jesús, Carlos	3	1	1	100	105	
4. Haric, Pere, Tomás II	3	1	1	90	100	
5. Soro III, Santi	3	1	1	90	100	
6. Genoves II, Félix, Monrabal	0	0	2	60	120	

EN BREVE

El valenciano Orts acaba vigésimo en el Mundial

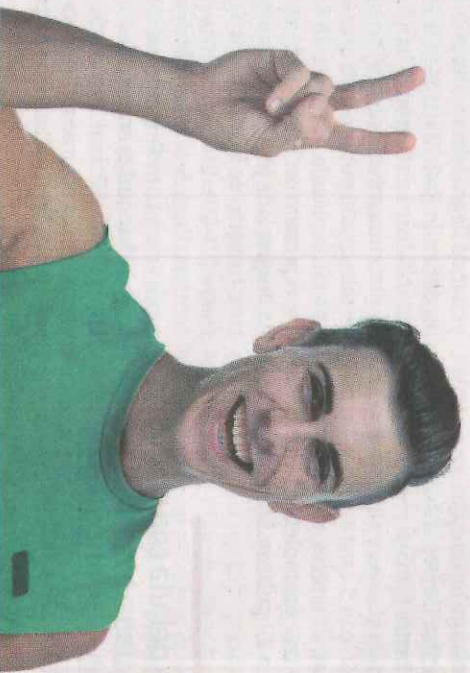
CICLOCROÉS

:: **EFE.** El belga Wout van Aert encañenó su tercer título consecutivo de campeón del mundo de ciclocroés, tras ganar ayer en Valkenburg. El de Villajoyosa Felipe Orts fue el español mejor clasificado, tras concluir la prueba en vigésima posición con un crono de 1:17.06 horas a más de ocho minutos del belga Wout van Aert. Una actuación que permitió a España ocupar la séptima posición de la clasificación por equipos.

España, ante Ucrania en cuartos de la Eurocopa

FÚTBOL SALA

:: **EFE.** España ganó ayer por 0-1 a Azerbaiyán con un gol de Pola y se clasificó en la primera posición del grupo D para evitar a la Portugal de Ricardinho y ciarse con Ucrania en los cuartos de final de la Eurocopa de Eslovenia. España debía cerrar la fase de grupos con una victoria sobre Azerbaiyán para evitar al rival más fuerte del torneo. Y es que la selección lusa ha sido la única que ha tendido al nivel que se esperaba de las favoritas.

HAZTE VOLUNTARIO DEPORTIVO

15K VALENCIA
Abierta al mar

www.voluntariadodeportivo.com

POLIDEPORTIVO

La Liga per dins

VESPRADA INTENSA

Nacho
JUGADOR DE L'EQUIP DE VINALESA

Sona el telèfon. És dis-sabte de vesprada i queden poques hores perquè comence la partida. A l'altra banda de l'aparell la veu de **Pedrito** em diu que ell i **Pedro** ja es troben al punt de trobada, a Beniparrell, on hem quedat per entendre la marxa cap a Pedreguer. Confirme que ja estic a punt i penje. Aquesta truca-da marca l'inici del que promet ser una jornada intensa.

El ritual continua amb un café, poc abans d'agafar la carretera, que ens permet a tots tres mantenir el cap ben despert. Després, bromes, converses banals i comentaris divertits m'acompanyen durant el trajecte. Això fa que em relaxe i em lleva una part de la tensió que sempre m'acompanya a l'hora d'afrontar partides amb com-promís.

Aquesta sensació de relaxació inicial, però, es converteix en una concentració màxima una vegada pose els peus al trinquet. Amb la rutina de preparar-me les proteccions de les mans comença per a mi la verdadera partida. És quasi com un «va de bo». Durant hora i mitja, em centre minuciosament en aquesta feina mentre compartisc l'espai amb el meu company **Puchol II** i els jugadors de l'equip rival, en aquest cas **Marc, Pere i Tomàs II**.

La de dissabte va ser una vesprada freda, però aquesta circumstància no ens va impedir que comencàrem fort. La veu de **Raül Ivars**, el trinqueter de Pedreguer, va marcar l'inici de la partida i prompte vam aconseguir traure un parell de jocs d'avantatge. Vam fer el primer, des del dau, i el següent, al rest. La connexió amb el meu company va ser determinant per a fer-ho possible. I és que **Puchol II** té molta qualitat al rebot i això facilita que, en un trinquet com el de Pedreguer, trobe fàcilment la llogeta als quinze.

D'esta manera, una partida que en principi semblava complicada de guanyar es va decantar al nostre favor amb un marcador de 60-30. Malgrat que els rivals no van desplegar el seu millor joc, aquest resultat confirma que nosaltres rendirem a un alt nivell.

L'equip de Soro III suma els primers punts a la Lliga

► Simposa al trio de Pere Roc II a Benidorm (60-40)
► Puchol II i Nacho, líders del campionat en solitari

Pilota

PEDRO VALERO VALENCIA

La segona jornada de la XXVII Lliga d'escala i corda va concloure ahir amb la victòria de Soro III i Santi davant Pere Roc II, Jesús i Carlos al trinquet de Benidorm. La parella es va imposar al trio per 60-40 i amb este resultat suma els seus primers tres punts a la competició després de caure en la partida inaugural davant Puchol II i Nacho.

El rest de Massanagrell i el minger de Finestrat van arredonar una partida molt completa i van aconseguir el triomf al trinquet del municipi de la Marina Baixa, en el que Pere Roc II no va poder oferir la victòria als seus seguidors després de haver començat amb molt bon peu la Lliga en la primera jornada, quan va sumar els tres punts en una gran demostració de forces a Peter.

El gran beneficiar de la jornada, però, a banda de l'equip de Soro III, és la parella de Vinallesa, formada per Puchol II i Nacho. Amb la seua victòria contra Marc, Pere i Tomàs II el dissabte passat a Pedreguer (60-30), són l'únic equip que ha sumat els sis punts que fins ara s'han disputat al torneig i, per tant, encapçalen la classificació de la Lliga en solitari. Els dos jugadors van tornar a constatar la seua sintonia en una exhibició del rest de Vinallesa, temble quan aprofitava la seua capacitat per a jugar de rebot. A més a més, la jornada va començar el divendres passat a Sue-

La Fundació perfila la seua estructura

► La Fundació per a la pilota valenciana entra en una setmana clau. Després de moltes reunions, l'ens perfila la seua estructura definitiva de cara a la gestió del món professional a partir del mes d'abril. De fet, està previst que al llarg d'estos dies es pugja reunir al patronat, donar el vist i plau a la nova organització, en la que s'integrarà el grup Pilota, 21 (amb Waldo, Sanahuja i Morant) i informar a tots els actors implicats, entre ells els jugadors. També hi haurà nous nomenaments al patronat. Un dels aspirants és l'exjugador Tino, P. V. VALENCIA

Soro III i Santi van vencer a Pere Roc II, Jesús i Carlos. LEVANTE-EMV

De fet, el trio de Genovés II, l'únic amb zero punts, es veu obligat a començar a sumar este pròxim diumenge si no vol quedar-se sense opcions de classificació. Serà a les 11.30 hores, a Muria, contra l'equip de Pere Roc II. A la mateix hora, a Borriana es voran les cares dos equips amb tres punts. El de Soro III i Santi i el de Marc, Pere i Tomàs. La victòria en esta partida suposa un pas quasi decisiu per a nugar el biddet per a les semifinals.

Tanmateix, la tercera jornada arrancarà uns dies abans a Guadassuar. Serà el dimecres (18.30 hores) en un duel que enfrontarà al líder, la parella de Puchol II, contra el trio de Francés. L'equip de l'escalater de Vinallesa podria garantir la seua presència a la següent ronda del torneig, malgrat que una derrota deixaria la Lliga molt igualada a dues jornades per al final de la fase regular i obriria

CLASSIFICACIÓ

	J	G	P	Pts
1 Puchol II-Nacho	2	2	0	6
2 Francés-Javi-Bueno	2	1	1	3
3 Pere Roc II-Jesús-Carlos	2	1	1	3
4 Marc-Pere-Tomás II	2	1	1	3
5 Soro III-Santi	2	1	1	3
6 Genovés II-Félix-Monrabal	2	0	2	0

Pròximes partides:

Dimecres 18.30 h. (Guadassuar)	
Puchol II-Nacho Vs Francés-Javi-Bueno	
Diumenge 11.30 h. (Borriana)	
Soro III-Santi Vs Marc-Pere-Tomás II	
Diumenge 11.30 h. (Muria)	
Genovés II-Félix-Monrabal Vs Pere Roc II-Jesús-Carlos	

El San Fernando de València ascende a División de Honor

Badminton

LEVANTE-EMV VALENCIA

El Club Badminton San Fernando de València consigué ayer el ascenso a División de Honor de bádminton, la máxima categoría nacional de este deporte que disputan los ocho mejores equipos de España. La gesta tiene aún mayor valor si cabe pues se ha logrado en la primera temporada en Primera nacional, categoría a la que ascendió el año pasado.

Tras 15 partidos disputados en cinco jornadas, el San Fernando de València ha obtenido la primera posición. En el último enfrentamiento de la liga se midió al Club del Mar de San Amaro, que llegaba empatado con el equipo valencia-

no en la primera posición. Finalmente, en un intenso y emotivo duelo, se impuso el CB San Fernando de València por 5-2, obteniendo así el título de campeón de Primera División.

Además, Juan Fernandez, jugador y entrenador del equipo, ha sido nombrado mejor jugador masculino de la categoría. Se inicia ahora un duro trabajo de planificación cara al año que viene, con vistas a cuajar presu-

puestos, buscar instalaciones deportivas y patrocinadores con el fin de poder afrontar con las máximas garantías este nuevo reto. Hasta la fecha, el Club Badminton San Fernando es uno de los pocos equipos que no dispone de patrocinadores.

Arranca el circuito RunCáncer

LEVANTE-EMV

► **EL CIRCUITO RUNCÁNCER-AECC VALENCIA 2018** se estrenó ayer 4 de febrero, Día Mundial Contra el Cáncer, recaudando 2.067 € gracias a su primera marcha de 5K celebrada en Alberic. La primera prueba de esta IV edición, que arrancó con fuerza y mucha solidaridad a pesar del mal tiempo, reunió a casi 700 personas. La otra marcha prevista en l'Eliana fue suspendida por la lluvia, y se celebrará el próximo domingo, 11 de febrero.

Santi es reivindica a força de quinzes

El mitger va ser clau en la victòria de l'equip de València en la Lliga d'escala i corda

VALENCIA, J. CANO
@jampilota

■ No és que estiguera assenyalat perquè la seua actuació no va ser tan dolenta com per a ser dilapidat. Però sí Puchol II, Nacho i Soro III acaben jugant barbaritats, la derrota és per un folgat 60-30 i qui va estar més bé discret va ser el de Fines-tat, el més normal és que el públic esquerra del trinquet de Vila-real dient que la corda s'havia trencat pel lloc del mitger.

Això va passar en la jornada inaugural de la Lliga Bankia d'escala i corda. Ahir va ser totalment diferent. Soro III i Santi es desplaçaren fins al trinquet de Benidorm on esperava l'equip Local de Pere Roc II, Jesús i Carlos. I va guanyar la parella que representa a la ciutat de València per 60-40, amb el mitger com a gran protagonista.

Esta vegada sí que es va veure al Santi elèctric, ràpid i de poderosa pegada, a més ben dirigida. I el mèrit és més gran tenint en compte que el recinte de Benidorm és dels que tenen majors dimensions, la qual cosa complica la tasca d'un mitger que forma en parella perquè ha de cobrir més espais. L'escalater rival era un esquerrà i a més el pilotari que més juga en el recinte alacantí.

A la gran actuació de Santi cal afegir la del seu company, si bé este fet és l'habitual. Amb això, la parella va mostrar a Benidorm el seu ver-tader potencial: va ser un equip pas-

Santi sí que va oferir el seu vertader nivell en la partida disputada ahir a Benidorm. FUNPIVA

sador a més no poder amb capacitat per acabar-la per poc que la situació siga propícia. El trio va complir però en el tram final va perdre

eficàcia en atac. Fins al 45-40 es va mantenir ferm en l'intercanvi de colps i per moments va donar la sensació de poder ficar-se per da-

Amb la vista posada en el primer lloc

La Lliga de raspall enfronta a Moltó i Marrahí en el trinquet de Xeraco

VALENCIA, J. CANO

■ Una vegada que els sis equips han completat el seu debut i han deixat mostres de fins on poden arribar en la Lliga Bankia de raspall, el trinquet de Xeraco obri esta vesprada la sèrie de les segones partides amb l'enfortament de l'equip de Barxeta de Moltó, Tonet IV i Llorja contra el de Villanueva de Castellón amb Marrahí, Seve i Raulí.

L'estrena d'ambdues formacions va ser diametralment oposada. La de Moltó i els seus companys no va ser plàcida però quasi. Durant la primera meitat trobaren oposició en l'equip de Sergio, Coeter II i Nèstor i en el tram final sí que dominaren amb claredat i tancaren el xoc per 25-10.

Al trio de Marrahí li va tocar patir durant tota la partida que els va enfrontar a Montaner, Sanchis i

Tonet IV en la Lliga. FP

Gabi, contra qui de fet perderen per 25-20. Però gràcies al fet que aconseguiren sumar el quart joc van llevar-li un punt als guanyadors. Mol-

tó, Tonet IV i Llorja han ofert en el seu debut una bona imatge. El rest va portar el pes de la partida i els de davant l'acompanyaren a la perfecció.

Marrahí, Seve i Gabi, per contra, es mostraren irregulars. Comencen mal i quan s'agañaren a jugar rendiren a un nivell excel·lent. I en el tram final, les errades no forçades els feren perdre la partida tot i disposar del traure.

Amb 3 punts en este moment els de Barxeta i l'1 els de Villanueva de Castellón, els vencedors s'instal·laren en la primera posició de la classificació. O tal vegada els dos sí hi ha repartiment.

A banda del que està en joc, el cartell és molt atractiu per a l'aficionat: duel de restos campions i joves que competeixen per arribar a ser els millors en els seus llocs.

Emotiva dedicatòria amb millor marca personal

Familiars d'Emilio Peris corren la mitja marató d'Oliva amb samarretes amb la imatge del trinqueter

VALENCIA, J. CANO

■ Gabriela Moreno és una jove que s'està endinsant en les carreres populars. Ho està fent de la mà de son pare, Sergio, més habitual d'estes cites. Ahir completaren junts la Mitja Marató i 10.000 metres Ciutat d'Oliva. En el seu cas van optar per l'opció més curta.

Esta notícia seria més pròpia d'altra secció si no fóra pel fet que Gabriela i Sergio són neboda i cunyat del recentment desaparegut Emilio Peris El Zurdo. I perquè la van córrer amb sengles samarretes amb la imatge del trinqueter encapçalada per la llegenda: «Va per tu». Va ser el particular homenatge dels dos per qui ja no està. Però compartit amb molts dels que hi

Gabriela, Celia i Sergio, ahir. FP

participaren i presenciaren la prova, que en reconèixer a Emilio en les samarretes no pararen d'animar a pare i filla.

Amb esta motivació extra, Gabriela va batre la seua millor marca personal. I en la meta tenien el premi dels besos i les abraçades de Celia, vídua d'Emilio Peris.

Puchol II encapçala la taula amb 6 punts, Genovés II la tanca amb 0 i la resta d'equips igualen a 3 punts

de Benidorm els sis equips han completat la segona de les cinc partides que tenen en la fase regular. Puchol III i Nacho, els únics invictes, encapçalen la classificació amb 6 punts. I Genovés II, Felix i Montaballa tanquen amb zero. La resta de formacions igualen a 3 punts.

La següent partida es jugarà el diumercres en el trinquet de la localitat de Guadassuar on Puchol II i Nacho pràcticament podrien certificar la passada a la fase final. Enfront estaran Francés, Javi i Bueno, que aspiren a llevar-li el primer lloc als de Vinalesa.

LA PISSARRA

● DILLUNS 5 DE FEBRER	● 18.30
● TRINQUET DE XERACO	
● Moltó, Tonet IV i Llorja	
● Marrahí, Seve i Raulí	
● DILLUNS 5 DE FEBRER	● 18.30
● TRINQUET DE ROBRRIANA	
● Pablo de Sella i Carlos	
● José Salvador i Alvaro	
● DIMARTS 6 DE FEBRER	● 16.30
● TRINQUET DE MASSAMAGRELL	
● Fageca i Hector	
● De la Vega i Jesús	
● DIMARTS 6 DE FEBRER	● 18.30
● TRINQUET D'OLIVA	
● Moncho i Ganari	
● Ricard i Sanchis	

UN CAFÉ EN PELAYO CON...

Javier Martínez

MÉDICO

¿Qué se pide en el bar?
Un café cortado

Lo toma antes de la entrevista, en la puerta de acceso al trinquet. Para la charla pide un zumo de piña.

Javier Martínez, en la escala del trinquet de Pelayo. :: IRENE MARSILLA

«Los jornales impiden a los pilotaris invertir en la prevención de lesiones»

«Un dedal de piel que amortigua los impactos vale 2,5 euros. Los de plástico cuestan 0,30, pero el golpe lo recibe el hueso»

«Un médico rehabilitador trata las dolencias para que no se cronifiquen, pero con sus sueldos es difícil que los jugadores puedan permitirselo»

MOISÉS RODRÍGUEZ

VALENCIA. Javier Martínez tiene dos vocaciones: la pilota y la medicina. Ambas le vienen de familia. De bien pequeño supo lo que estudiaría en la universidad. «Mí madre siempre ha estado delicada de salud y yo le decía que la cuidaría», comenta. Cuando estaba en primer año de carrera, vivió la situación más complicada a la que se ha enfrentado dentro de un trinquet. «Fue en el de Oliva. Un postor estaba per-

diendo bastante dinero y vi que se

ponía amarillo. Le estaba dando un infarto. Controlé que no se desmayara y le tomé las constantes vitales... salió adelante, pero no por mí, sino porque vino el Samu», recuerda. «Desde hace tiempo Fredi me pide ayuda para las partidas importantes. Voy con el desfibrilador y el maletín. Hace poco atendi en mi clínica a un hombre que le abrieron la frente de un pelotazo», relata.

La vaqueta. Su otra gran pasión, aunque reconoce que puede ser peligrosa. «Coge una gran velocidad y un pelotazo puede hacer mucho daño. En el cuerpo te produce un hematoma, pero en el rostro es más complejo. Conozco espectadores a los que les han abierto la cabeza o han perdido un ojo o el tabique nasal», indica. «Es algo que no sucede

en otros deportes. Los medios de protección en los trinquets aún no son los adecuados, hay que adaptarlos al siglo que estamos», apunta Javier Martínez también alude a la seguridad de los pilotaris. «Siempre van al 100% y en las partidas importantes, más aún. Podríamos adaptar protecciones para ellos, pero con la actual situación económica... al final sería crear un protocolo de riesgos, porque ellos están trabajando, y evitar tragedias», argumenta.

Aquí entra en juego su vocación profesional y el origen de su amor por la pilota. Javier Martínez se crió en el trinquet. «Yo iba a Gandía y entre una partida y otra salía a pelear», recuerda. «He tratado en mis clínicas a la mayoría de los jugadores de raspañ», comenta. «Por desgracia, generalmente son traba-

¿QUIÉN ES JAVIER MARTÍNEZ?
En la pilota
Desde niño: Ha ido al trinquet y ha visto a su padre fabricar dedales con piel de toro.
Jugador: «¿Profesional? No se podía compaginar con los estudios de medicina»

Médico
Xama: Dueño de la franquicia de clínicas de rehabilitación.
Trinquet: Acude a las grandes partidas con un desfibrilador.

Superdotados: Quiere incluir la pilota en el Programa Despierta.

jadores porque no pueden vivir sólo de la pilota. Cualquier deportista de élite tiene preparador físico, realizan técnicas de estiramientos, masajes, rehabilitaciones. Los jornales impiden a los pilotaris invertir lo que deberían en la prevención de lesiones», señala.

Javier Martínez, médico rehabilitador, es el dueño de Clínicas Universitarias Xama. «Tenemos 26 centros en varios pueblos y estamos en conversaciones con la Federació para que los jugadores puedan ir a tratarse. Es necesario enseñar a los pilotaris qué hacer antes, durante y después de las partidas. Cómo estirar y

«La pilota de vaqueta coge gran velocidad y puede hacer mucho daño. Hay que adaptar los trinquets»

«Quiero incluir a pilotaris en mi programa de altas capacidades, como se hace en el fútbol o en el tenis»

refrigerar las articulaciones», indica. El facultativo natural de Palma abunda en la dificultad que tienen los profesionales de la vaqueta para invertir en su salud.

Pone como ejemplo una acción tan habitual en las partidas como que un jugador arme el brazo para golpear de volea y termine cargando al aire porque la trayectoria de la pelota se haya desviado. «Con ese efecto láctigo se produce una luxación en el hombro muy grave, y es una lesión que sufren la mayoría de los pilotaris», señala Javier Martínez. «Con el convenio que estamos trabajando, se busca que puedan rehabilitar las lesiones y que no se cronifiquen. Cuando esto sucede, la única solución es entrar en el quirófano. Un médico rehabilitador trabaja para evitar eso, pero con sus salarios es difícil que los pilotaris puedan permitirselo», indica.

Javier Martínez recomienda a los pilotaris que sean cuidadosos. «Hay mucho intrusismo, pero también buenos profesionales. Deben dedicar tiempo a su cuerpo, que es lo que les va a permitir estar más tiempo dando la talla», señala. Pone como ejemplo los utensilios que lleva de cadenas fabricando su padre. «Los pilotaris suelen tener los carpianos destruidos por la falta de protecciones. Antes los dedales que utilizaban eran de piel, ahora están más extendidos los de plástico. Uno de piel de toro vale 2,5 euros y el de plástico, 30 centimos. El primero absorbe los impactos, con el segundo los recibe el hueso. Sacrifican esa inversión para que les salga el jornal y eso afecta en la seguridad y en la calidad de vida», lamenta.

Además de su red de clínicas Xama, Javier Martínez está impulsando el Programa Despierta, un proyecto que se está expandiendo por toda España especializado en chicos y chicas con altas capacidades o superdotados. «Hay muchas áreas y el deporte de élite es una alta capacidad. Estoy mirando cómo introducir la pilota en el programa. Quiero que igual que hay centros de alto rendimiento en fútbol, tenis y otras modalidades, exista en la vaqueta. Sería mi contribución a mi deporte», concluye.

Marquesat, un clàssic de la galotxa

► El club, que reuneix els pobles de Catadau, Llobai i Alfarp, no ha deixat de participar en les grans competicions des de la dècada dels 70 ► Els juvenils han aconseguit enguany l'Interpobles i la Supercopa ► Prepara equip femení en raspall

PEDRO VALERO VALÈNCIA

La pilota valenciana no seria el mateix al Marquesat (mancomunitat formada pels municipis de Catadau, Llobai i Alfarp) sense la figura de Conrado Casanova, un dels jugadors de galotxa més importants als anys 70. Ell va ser un dels promotors de l'actual Trofeu El Corte Inglés i el gran pilot sobre el que es va fundar el club de pilota, allà per 1975. De fet, el carrer de pilota del Marquesat porta ara el seu nom. «Es va construir gràcies a ell, va ajudar econòmicament pagant als obrers», explica Sergio López, un dels responsables del dia a dia de l'entitat i un dels continuadors de la tasca de Conrado.

Amb el club, que hui per hui congrega unes 80 persones, té quatre equips sènior i huit en l'escola, es manté viva la galotxa al Marquesat, que no ha deixat de participar en els grans campionats de la modalitat. «Des dels 70 estem tots els anys ahí, no hem deixat de competir mai. Vam fer una reforma del carrer de pilota i estiguerem cinc anys jugant a Benifaïó i Sollana. La gent venia darrere amb els cotxes a veure les partides», diu López, satisfet de l'afició que es respira als tres pobles. «La gent jove és més complicada d'arreglar, però els majors estan pendents de les partides, tant dels grans com dels xiquets. Ens telefonen per a preguntar-nos els horaris de les partides», apunta el membre del club, presidit per Àngel Anó.

l'equip del Marquesat és un dels clàssics de la galotxa. LEVANTE-EMV

Final de l'Interpobles l'any 2016. LEVANTE-EMV

LONDRES, SACHA I ELS SOMNIS ADORMITS

VA DE BO
Alberto Soldado

Setembre de 2010. València es convertí en el centre neuràlgic de la pilota continental. Europilota congrega als millors pilots procedents d'Itàlia, Bèlgica, Holanda, França, Anglaterra i València. Saprotia l'esdeveniment per a inaugurar la primera de les realitzacions de la Ciutat de la Pilota. La cerimònia d'obertura del torneig es realitza, amb televisió en directe, en el prencipis trinquet, perfectament preparat per a millorar les imatges. Tot impeccable. Així passa també amb el denominat Stadium One Wall

de Massamagrell, un luxe que permet afirmar als tècnics realitzadors de la Televisió Valenciana que es tractava «d'una impactant modalitat molt televisiva». La combinació de colors, les gradetes a rebosar... Ofertren la millor de les imatges mai vistes en el vell joc de pilota a mà contra una parell.

Uns mesos abans d'Europilota, el president de la CIJB (Confederació Internacional de Pilota a Mà), José Luis López, havia visitat Londres per a conèixer la realitat de la pilota a mà en aquelles terres. Va visitar el col·legi St.

Paul's, el més prestigiós dels instituts de secundària, per on han desfilar molts dels primers ministres britànics. Allí llixen en les parets les fotos dels millors pilots que han destacat en les dites pistes cobertes que allí s'alcen. Rebotegen amb la mateixa perfecció que els valencians.

Es juga a pilota a mà en les millors universitats britàniques: Oxford, Cambridge, Ho fan, com en quasi tots els llocs del món, a diverses modalitats, sempre de joc contra parell. L'England Handball s'afilia a la CIJB aquell anys de 2010. I es proclamarà campiona d'Europa d'One wall en una èpica final contra els valencians a Massamagrell. Els dirigents britànics se sorprenden de l'envergadura de la Ciutat de la Pilota que albergarà la quasi totalitat de les modalitats valencianes amb una plaça central per als jocs internacionals. «Sense dubte, València és la capital mundial de la pilota a mà», afirmen.

En dos setmanes alguns joves valencians com Sacha estaran en el torneig obert d'One Wall de

Les claus

Any de fundació:
1975

Socis:
80

Modalitats de joc:
Galotxa i frontó

Títols més importants:
El Corte Inglés (1977, 1978, 1979, 1980 i 2011)
Interpobles (1987, 2010, 2015 i 2016)
Copa Generalitat (2012, 2013 i 2015)

Equips:
Quatre seniors i set en l'escola

Molta culpa tenen els títols aconseguits en El Corte Inglés i l'Interpobles. Encara que ara la il·lusió s'ha multiplicat enguany amb el triomf dels juvenils, que han guanyat l'Interpobles i la Supercopa de galotxa. «Tenim moltes expectatives amb l'escola. Carlos Donat, Vicent Bortella i Adrià Ferrer estan fent-ho molt bé. A banda tenim a Pau, Nando, Gerardo, Sopenes II... en el primer equip. Són el relleu del poble als camps dels 70», atorgeix López.

A més el club prepara, per primera vegada, un equip femení per a participar en una categoria oficial de raspall de la Federació i comença a potenciar el frontó.

«Fins fa poc, al Marquesat era música i pilota. No hi havia més i

per això és un referent als pobles. El cas de Sergio és un exemple. «Porte jugant des dels sis anys. Ara tinc 28. I al club hem tingut moments bons i dolents, però sempre ha hagut persones que sense res a canvi han deixat un tros de la seua vida en impulsar este esport», diu. De fet, reclama una major atenció als clubs.

«Es treballa molt per a que la pilota sobrevisca, però en el moment en que un xaval destaca se'n va a tecnificació. Estem orgullosos que vagen eixint Soros III i Puchols II, però la fanca que hem fet no es veu recompensada de cap manera per les institucions. No hi ha cap retorn per a la base», conclou López des de la terra dels galotxers.

Sacha participarà al torneig de Londres. LEVANTE-EMV

Londres, que compta amb la cobertura mediàtica de la BBC. Anirà pel seu compte, perquè el xaval es busca la vida amb la decisió d'un jove emprenedor que té il·lusions. Si als vint anys algú no les té és que servix per a poc. Allí acudirán els millors jugadors d'One Wall d'Europa i de tot l'àmbit anglosaxó, dins del Pro Tour que uns pocs hores somadors repartits pels països europeus estan duent a terme.

Al mateix temps, el trinquet de

la Ciutat de la Pilota de Moncada, joia de la modernitat en instal·lació per a les nostres modalitats professionals, només està a l'abast del club local, per al que patreix que no hi ha problemes derivats de no sé quines disfuncions. La resta de l'obra mostra el color de l'oxidat. Huit anys després d'aquella impeccable inauguració, d'aquella obra referencial per a tot el món, hui oxidada, volem seguir somniant.